

Бјелина је насељено мјесто у Буковици, у континенталном дијелу сјеверне Далмације. Састоји се од средишњег дијела села и заселака *Грачак* и *Калањева Драга*, и одвојених дијелова – *Доње Мркеле*, *Доње Шуше из Косе* и *Медићев стан у Разбојинама*. Административно припада граду Бенковцу у Задарској жупанији. Прије *Олује* село је имало српску етничку већину.

Црква и парохија у Бјелини су основане релативно касно. Православна *Црква Свете Петке* је подигнута 1815. године, док је православна капела у засеоку *Калањева Драга* подигнута знатно раније, 1420. године. Школа је, с друге стране, за те прилике основана релативно рано, 1895. године и радила је пуних сто година.

Поред цркве и школе, Бјелина је имала и пошту, амбуланту, народну библиотеку, трговине, млинице и гостионице.

Историја

Нема поузданих показатеља о насељавању села, или нам такви показатељи нису доступни, али се претпоставља да су се први становници Бјелине населили почетком 13. вијека, у вријеме римске владавине простором Буковице и Сјеверне Далмације.

Од 1526. године стари бјелински град *Белоне* су освојили Турци, који су владали простором Буковице и Сјеверне Далмације до 1688. године. Турску владавину замјењује Венеција Карловачким миром 1689. године и њена владавина траје до 1797. године. Од тада, па до 1814. године овим простором владају Французи. Њих смјењује Аустрија и касније Аустроугарска монархија, које владају Буковицом два пута (од 1797. до 1805. и од 1814. до 1918. године). Аустријску владавину кратко (1918–1921) замјењују Италијани, када Буковица улази у састав новостворене државе Срба, Хрвата и Словенаца (касније – Краљевина Југославија).

У саставу јужнословенске државе Буковица ће остати 70 година, с изузетком Другог свјетског рата, када су је окупирали Италијани (до септембра 1943. године) и касније Нијемци. Када је хрватска влада започела сецесију, на овом подручју је створена српска аутономна област *Крајина*, касније – *Република Српска Крајина* (1991–1995).

Становништво

Према званичним статистичким подацима у Бјелини је 1550. године било шест породица (од 180 до 300 становника); 1857. године живио је 581 становник; 1921. године 985 становника; 1930. године 853 становника; 1948. године 803 становника; а 1981. године – 727 становника.

У сљедећој табели су дати подаци о броју становника од 1857. до 1953. године [1]:

1857	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1948	1953.
581					626			596	672

Бјелина је одувијек била насељена национално мјешовитим становништвом, при чему су Срби били бројнији од Хрвата. Између 1945. и 1995. године у Бјелини је било 150 домаћинстава.

Срба је било – у 20 породица **Калањ**, у 16 породица **Новаковић**, у 14 породица **Мркел**
а , у 14

породица

Марунић

, у 13 породица

Медић

, у 12 породица

Жмирић

, у 9 породица

Шуша

, у 9 породица

Кркљеш

, у 8 породица

Чотра

, у 4 породице

Опачић

, у 4 породице

Пиља

, у 2 породице

Сладић

и у по једној породици

Пуповац

,

Суботић

и

Драгаш

. Хрвати су живјели у 15 породица

Ушљебрка

, у 4 породице

Зурак

и у 3 породице

Шарић

.

Војно способни мушкарци Бјелине су учествовали у Првом свјетском рату (1914–1918), у којем је погинуло 10 људи. У Другом свјетском рату (1941–1945) из Бјелине је страдало 81 лице (у партизанима је погинуло 26 људи; 28 људи били су цивилне жртве рата, док је 27 особа настрадало).

Становници Бјелине су током вијекова живјели од земљорадње и сточарства, да би почетком 19. вијека због посла почели одлазити у Србију, углавном у Београд, и иностранство (највише у САД).

Према попису из 1991. године насеље Бјелина је имало 652 становника (582 Срба и 70 Хрвата), а 2001. године 49 становника (10 Срба и 39 Хрвата).

У сљедећој табели су наведени подаци из пописа становништва одређених по народностима, вршених у ФНРЈ, односно СФРЈ од 1961. до 1991. године [2][3][4][5]:

Година	Укупно	Срби	Хрвати	Југословани	Остали
1961.				835	
				701	130
1971.				781	
				671	100
1981.				727	
				564	64
1991.				652	
				578	70

У грађанском рату у Хрватској (1991–1995) из Бјелине је погинуло шест људи, једно лице се води као нестало, а три особе су убијене по доласку хрватске војске у августу 1995. године. Од августа 1995. године Бјелина је у саставу Хрватске, али сада са свега неколико Срба, јер су остали протјерани и налазе се у избјеглиштву.

Референце

1. Државни завод за статистику Републике Хрватске: Насеља и становништво РХ 1857–2001. године, Загреб, 2005.
2. Савезни завод за статистику и евиденцију ФНРЈ, попис становништва 1961. године.
3. Савезни завод за статистику и евиденцију СФРЈ, попис становништва 1971. године.
4. Савезни завод за статистику и евиденцију СФРЈ, попис становништва 1981. године.
5. Савезни завод за статистику и евиденцију СФРЈ, попис становништва 1991. године.

Литература

- Коста Новаковић: *Бјелина*

—

Далмација; Нова Пазова, Београф, [Београд], Издавачки одбор, 2008. ISBN: 978-86-911775-0-8

Спољашње везе

1. Интернет друштвена мрежа *facebook.com*: Друштвена група [Бјелина](#) .
2. Интернет сајт [Бјелина Далматинска](#) .